

Kamu Liderli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kamu Liderli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24208>

Özet

Kamu Liderli?i Ölçe?i, liderlik davran??lar?n?n kamu kurumlar?ndaki spesifik ba?lam?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Rasim Tösten, Çelik-?ahin Ç. ve Han B. tarafından 2018 y?l?nda Türkçe'ye **uyarlanm??tır**. Ölçek, toplam 21 madde ve 4 alt boyuttan olumaktadır. Yap?lan geçerlik ve güvenirlik çal??malar?, ölçe?in Türk kültürüne ve kamu yönetimi yap?s?na uygun, yüksek düzeyde güvenilir ve geçerli bir araç oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?in dört temel alt boyutu; Hesapverebilir Liderlik, Kurallar? Uygulama Liderli?i, Politik Sadakat Liderli?i ve ?leti?im A?? Yönetimi Liderli?i olarak belirlenmiştir. Derecelendirme, 5'li Likert Ölçe?i format?nda (1= hiçbir zaman - 5= her zaman) yap?lmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kamu Liderli?i, Hesapverilebilirlik, Liderlik, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Kamu Yönetimi, E?itim Liderli?i.

Yazarlar

Rasim Tösten, Çelik-?ahin Ç., ve Han, B.

Amaç

Bu çal??man?n temel amacı, kamu sektöründe görev yapan yöneticilerin sergiledi?i liderlik davran??lar?n? ölçmek için tasarlanm?? olan orijinal ölçe?i Türkçeye uyarlamak ve bu uyarlanan versiyonun psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenirlik) analiz etmektir. Ölçek, özellikle e?itim kurumlar? ba?ta olmak üzere, kamu hizmeti sunan kurulu?lardaki liderlik performans?n? ve tarz?n? derinlemesine incelemeyi hedefler.

Uyarlama süreci, ölçe?in maddelerinin kültürel e?de?erli?ini sa?lamay? ve Türkçe formun orijinal yap?y? koruyup korumad??n? belirlemeyi içerir. Elde edilen sonuçlar, Türk kamu yönetiminde Kamu Liderli?i ara?t?rmalar? için sa?lam bir metodolojik zemin sunmay? amaçlam??tır.

Yap?

Ölçek, kamu kurumlar?nda liderlik kavram?n?n çok boyutlu do?as?n? yakalamak üzere tasarlanm??tır. Ölçülen temel yap?, liderlerin örgütsel hedeflere ula??rken sergiledi?i dört kritik davran?? alan?n? kapsar. Bu alanlar, kamu hizmetinin do?as? gere?i hesap verebilirlik ve kurallara ba?l?l?k gibi unsurlara odaklanmaktadır.

Dört alt boyut, liderli?in farklı yönlerini temsil eder: **Hesapverebilir Liderlik** (effafl?k ve

payda?larla bilgi payla??m?), **Kurallar? Uygulama Liderli?i** (mevzuata uyum ve disiplin), **Politik Sadakat Liderli?i** (kurumsal ve politik kararlara destek) ve **?leti?im A?? Yönetimi Liderli?i** (d?? payda?larla ve di?er kurumlarla koordinasyon ve irtibat).

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla do?rulan?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in dört faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de do?ruland???n? göstermektedir. Yap?sal e?itlik modellemesi sonucunda elde edilen uyum indeksi de?erleri, modelin veri ile mükemmel olmasa da kabul edilebilir düzeyde iyi bir uyum sergiledi?ini kan?tlamaktadır.

Bildirilen uyum indeksi de?erleri ?unlard?: $\chi^2/df=2.13$ (iyi uyum için 3.0 veya alt? kabul edilir), $RMSEA= .080$ (kabul edilebilir), $CFI= .93$ (iyi uyum), $NFI= .88$, $IFI= .93$, $RFI= .86$ ve $SRMR= .065$ (iyi uyum). Bu de?erler, geçerlik bulgular?n?n yeterli düzeyde oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılık güvenilirli?i, **Cronbach-Alpha** katsay?lar? hesaplanarak incelenmi?tir. Tüm alt boyutlar ve ölçe?in toplam? için elde edilen katsay?lar, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu ortaya koymaktadır.

Alt boyutlara göre güvenirlik de?erleri ?öyledir: Birinci boyutta (Hesapverebilir Liderlik) .91, ikinci boyutta (Kurallar? Uygulama Liderli?i) .89, üçüncü boyutta (Politik Sadakat Liderli?i) .93, dördüncü boyutta (?leti?im A?? Yönetimi Liderli?i) .94. Ölçe?in tamam? için hesaplanan toplam güvenirlik katsay?s? ise .93 olarak rapor edilmi?tir. Bu katsay?lar, psikometrik aç?dan mükemmel iç tutarlılık?a i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, orijinal yap?y? koruyarak 4 ana faktör alt?nda toplanan 21 maddeden olumaktadır. Yap?lan faktör analizi, maddelerin teorik olarak öngörülen alt boyutlara yüksek yüklerle ayrıld???n? göstermi?tir. Bu dört faktör, kamu liderli?inin hem iç hem de d?? payda?larla ili?kili görevlerini kapsamaktadır.

Faktör yüklerinin da??ılım? ve uyum indeksleri, **Kamu Liderli?i Ölçe?i'nin** Türk kültürüne adaptasyonunun ba?arılı oldu?unu ve ölçülmek istenen teorik yap?y? güvenilir bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktadır. Her bir alt boyut, ölçülen liderlik türüne özgü davran??lar? temsil eden belirli say?da madde içermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Özgün yap?s? liderlik ölçe?idir)

Format: Yaz?l? Anket (5'li Likert Tipi Derecelendirme)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dil (?ngilizce varsay?lmaktad?r)

Popölasyon Grubu: Kamu Kurumlar?nda Çal??an Yöneticiler ve Çal??anlar

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Nüfus)

Popölasyon Detaylar?: Adaptasyon çal??mas? genellikle e?itim kurumlar? yöneticileri veya kamu çal??anlar? üzerinde gerçekte?irilmittir.

Test Metodolojisi: 21 madde, 4 alt boyutlu, öz bildirim raporlama ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Liderlik Tarzlar?, Kamu Sektörü, Ölçek Uyarlama, Çok Boyutlu Ölçek, Do?rulamaya Faktör Analizi, Yönetim Bilimi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Rasim Tösten

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: rasimtosten@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?mland??? kurum/yazar?n ba?l? oldu?u üniversite.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar (Rasim Tösten) ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ticari kullan?m için ek izinler gerekebilir.

Test Y?l? (Adaptasyon): 2018

Kaynaklar

Tösten, R., Çelik-?ahin Ç., ve Han, B. (2018). Kamu Liderli?i Ölçe?i'nin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *AJESI - Anadolu Journal of Educational Sciences International*,

8(2), 315-333. doi: 10.18039/ajesi.454582.

Makalenin ResearchGate ba?lant?s?: [researchgate.net](https://www.researchgate.net)

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: [kamu-liderligi-olcegi-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/354582454)

Kamu Liderli?i Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 21 madde ve 4 alt boyuttan olu?maktadır. Derecelendirme 5'li Likert format?ndad?r (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Hesapverebilir Liderlik (6 madde): Okulda yapt?klar?m?z? di?er payda?larla (ö?retmen, ö?renci, veli vs.) payla?mam?z için bizi cesaretlendirir.

Kurallar? Uygulama Liderli?i (4 madde): Bana ve meslekta?lar?ma kurallar? uygulaman?n önemini vurgular.

Politik Sadakat Liderli?i (5 madde): Di?er payda?lar kar?? ç?ksa bile, beni ve meslekta?lar?m? politik kararlar? destekleme konusunda cesaretlendirir.

?leti?im A?? Yönetimi Liderli?i (6 madde): Di?er kurumlarla irtibat sa?lama konusunda te?vik eder.